

INFORME ESTRATÈGIC CALELLA

Reunió	Entrevista a alcalde
Data	02/2006
Alcalde	Josep Bassart
Entrevistador M2015	Federic Ximeno

Pendent de validar per l'ajuntament

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI
Dades generals (2005)

Població: 16.927 hab.

Superfície: 8,0 km²

Densitat: 2.113,2 hab./km²

Web: www.calella.org

GESTIÓ MUNICIPAL

El municipi compta amb un Pla d'Ordenació Urbanística Municipal aprovat definitivament per la Comissió Territorial d'Urbanisme el 20 d'abril de 2005. La voluntat del consistori és executar-lo en un termini de 10 anys i es caracteritza per exhaurir les possibilitats del municipi quan al sòl urbanitzable no delimitat.

Gran part del territori susceptible d'expansió urbana, està ja ocupat o qualificat, en conseqüència, el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, no és tant un pla d'expansió o de creixement urbanístic, sinó de reestructuració i de redefinició de les característiques urbanístiques de les diferents àrees urbanes, per tal de millorar-ne la qualitat urbana de tot el conjunt.

Algunes de les característiques del POUM:

- Ampliació de les zones industrials
- Reestructuració –minimització- de la zona residencial SUD-SUD
- Protecció del turó de Calella
- Delimitació de zona turística. Entre el Torrent de Capaspre i la riera de Calella, es preveu intensificar els usos urbans i els hotels poden reconvertir-se a habitatge. Als dos extrems del casc urbà s'han delimitat les zones turístiques (mixtes) i no es poden reconvertir hotels en habitatge.
- Als mapes del PEM hi ha dibuixada una sortida de l'autopista a la zona del torrent de Capaspre que mai es va fer, a ponent del nucli urbà. Per contra, el POUM preveu una segona sortida a llevant del nucli urbà, però no pas de l'autopista, sinó d'una nova N-II paral·lela a l'autopista.
- El POUM preveu el soterrament de la via del tren
- El POUM preveu 200 HPO
- Es protegeix el turó de Capaspre (inclòs al PDUSC) amb voluntat d'integrar-lo al PEIN. El PEIN ha estat una eina útil per a frenar l'especulació
- S'han desqualificat les àrees urbanitzables de la urbanització del Montnegre, deixant només el que ara està fet.

Assenyalar també que Calella disposa d'una Agenda 21 amb un Pla d'Acció Local redactat l'any 2004.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

Es tracta d'un municipi ubicat a la comarca de l'Alt Maresme amb una extensió de 8,0 km² on hi viu una població resident de 17.673 habitants (2006), tot i que la població flotant estacional pot arribar a duplicar el nombre d'habitants.

Les xifres han augmentat de manera considerable al llarg dels últims deu anys a conseqüència de la immigració estrangera i també de l'arribada de població de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Calella-Pineda esdevindrà un nucli de 50.000 habitants (100.000 a l'Alt Maresme). El territori s'ha d'adaptar a aquesta circumstància, essencialment amb dos principis:

- a) Sostenibilitat. El turisme provoca desgast territorial, tant pel nombre de persones com per la pròpia infraestructura necessària. Cal ajustar el model turístic a les capacitats del territori. Cal millorar la qualitat del aigua del mar.
- b) Infraestructures: Per a minvar l'impacte del turisme i millorar la funcionalitat territorial de Calella, és imprescindible abordar canvis en les tres grans infraestructures: Ferrocarril, N-II i enllaços.

- Ferrocarril: La segona via és imprescindible, tot i la dificultat de soterrament entre Sant Pol i Malgrat.
- N-II: Cal reduir el trànsit, que actualment s'acosta a 30.000 vehicles/dia a l'estiu. Per això és imprescindible la segona via del ferrocarril. Els nous creixements de Calella són al nord de la N-II i, per tant, és imprescindible el seu trasllat. El POUM proposa que sigui paral·lela a l'autopista. L'actual traçat ha d'esdevenir una avinguda urbana. La nova variant de la N-II comença a prendre forma, tot i que existeixen problemes tècnics importants.
- Enllaços. L'eventual nova N-II hauria de tenir un nou enllaç al municipi, per tal que podés exercir de ronda.

Hi ha d'altres qüestions d'interès, formació, educació, etc., però són secundaris davant l'emergència dels dos punts principals: territori equilibrat i infraestructures.

La implicació de l'administració central és fonamental ateses les prioritats: ferrocarril, N-II i Costes.

BASE ECONÒMICA

La seva activitat econòmica principal va lligada a l'activitat i estacionalitat turística, tot i que manté encara una certa activitat industrial i comercial, que li configura un major equilibri econòmic respecte altres municipis de la comarca.

La major part de l'oferta turística està orientada a grups familiars de classe mitjana, provinents d'arreu d'Europa i Espanya però, molt especialment, del nord i est europeu. Actualment, el municipi compta amb 14.000 llits hotelers (2005), nombre que es preveu que disminueixi fins arribar al voltant dels 8.000–10.000, per mitjà d'un Pla de reconversió hotelera amb el que el sector hotelier hi està d'acord. El nou POUM preveu:

- Delimitació de dues zones turístiques –mixtes- als dos extrems del nucli urbà. A la zona central, els hotels es poden reconvertir en habitatge, amb algunes facilitats d'increment de sostre.
- Promoció del turisme familiar. Actualment encara està basat en paquets de baix preu que porten joves –que generen problemes de convivència- o turistes de baixos recursos –de poca rendibilitat-.
- Promoció per al trasllat dels principals centres d'oci nocturn cap a les noves zones industrials.

La voluntat política és que Calella es converteixi en un municipi de turisme de qualitat i en aquest sentit l'any 2004 va obtenir la marca de Turisme Familiar (any 2004), la certificació de la "Q" de qualitat turística per a la platja de Garbí (la primera de tot Catalunya) i està efectuant una reconversió del sector turístic important.

En general, totes les activitats que giren al voltant el turisme gaudeixen d'un important pes específic en l'economia del municipi. El sector del comerç i dels serveis es troben al capdavant ocupant un elevat percentatge de la població temporal, no sempre resident al municipi. La construcció es troba lligada al sector hotelier i residencial.

D'altra banda, la indústria, de petita mida (10-15 treballadors), està situada en petits tallers al nucli urbà. Actualment hi ha un projecte de trasllat d'aquestes activitats industrials que ocupen tallers i magatzems al nucli urbà generant-hi contaminació acústica i ambiental, cap al polígon habilitat al municipi i que encara roman amb suficient oferta de sòl.

El treball al camp és manté com a activitat residual ocupant només l'1% de la població.

OCUPACIÓ DEL SÒL

Calella és un municipi típic de l'Alt Maresme, la seva àrea urbana es troba situada a la part plana de la terrassa sorrenca litoral, ocupant tot el front de mar, amb excepció de la zona del Capaspre, o punta de Calella, on la Serralada litoral arriba al mar. De la mateixa manera que altres municipis del Maresme, la seva configuració morfològica, amb una estreta franja litoral entre el mar i els contraforts de la Serralada Litoral, és la que determina les característiques urbanístiques del nucli urbà, i genera les dificultats d'adequar les infraestructures, sobretot viàries, a les successives fases d'expansió del nucli.

El nucli urbà de Calella conforma amb Pineda un continu urbà, i constitueix amb ell una unitat funcional en la major part dels àmbits econòmics, dins la qual, cada un d'ells desenvolupa les seves potencialitats. Així el creixement del barri del Poble Nou de Pineda és resultat de la seva situació respecte de Calella, i

tampoc es pot destriar la distribució de les àrees industrials, el creixement de les zones hoteleres, o el desenvolupament de l'àrea comercial de Calella, d'aquest context. Calella aporta dins aquest continu urbà principalment l'estructura comercial i de serveis.

La reducció de la capacitat hotelera al nucli urbà generarà la seva densificació. Es poden produir alguns dèficits. Per exemple, en aparcaments. Tanmateix, en els processos de reconversió d'hotels en habitatges han d'incorporar aparcaments per al nous habitatges. En alguns casos s'ha aconseguit també que assumeixin aparcament públic. La resta de serveis urbans s'hauran de renovar, però sense problemes destacables.

L'objectiu principal és la recuperació del centre urbà com a espai de ciutat. A més de la descongestió turística, per tant, cal crear un entorn agradable: voreres, arbres...

INFRAESTRUCTURES I MOBILITAT

L'estreta franja litoral que resta entre el mar i els contraforts rocallosos de la Serralada litoral està ocupada en la seva totalitat per l'àrea urbana edificada, que ha atrapat dins el seu creixement les infraestructures de pas i accés a la població, en especial la carretera N-II, i la via del ferrocarril, reduint-ne la seva funcionalitat i augmentat progressivament la seva incidència i perillositat. Tanmateix, la posada en funcionament de l'autopista C-60 entre Mataró i Granollers ha afavorit decisivament la connexió entre el municipi i les terres de l'interior de Catalunya. L'autopista C-32 permet la connexió del municipi amb la resta del Maresme i Barcelona.

Assenyalar que el trànsit actual congestiona la part baixa i més propera al mar del municipi dintre de l'entramat urbà.

Pel que fa al transport públic, Calella disposa d'un servei de gestió i explotació d'una flota d'autobusos, mancomunat amb els municipis veïns. D'altra banda, el ferrocarril dona servei a la població però també constitueix una barrera física greu. El pas de la via del ferrocarril pel front de mar, ha esdevingut per la ciutat un element determinant en el seu desenvolupament, la seva funcionalitat, i la configuració de tota l'àrea propera a la façana de mar. A més de l'efecte barrera que ha suposat al llarg dels anys, ha esdevingut un front de molèsties i perillositat, i en l'actualitat la seva supressió és un element clau per a la millora de la qualitat urbana i mediambiental de tota l'àrea urbana.

GESTIÓ AMBIENTAL DEL LITORAL

Com a tret característic esmentar que el municipi compta a l'oest amb un espai lliure d'alt valor que permet la connexió del litoral amb l'espai natural protegit de les Serres del Montnegre- Corredor. Es tracta de la zona de les Torretes-Roca Grossa i el Turó de Capaspre, que juntament amb l'espai de Sant Pol, conformen una matriu agroforestal d'interès, on coexisteixen usos agrícoles amb abundants boscos mixts i que és drenada per un abundant nombre de torrents.

Pel que fa als fons marins del municipi destacar que existeixen algunes zones aïllades on s'hi poden trobar fanerògames (concretament *Cymodocea nodosa*) i també fons rocosos en els quals hi viuen espècies d'interès.

La costa de Calella la conformen 3 quilòmetres de platja sorrenca sense defenses costaneres i petites cales a partir del Capaspre entre penya-segats. De llevant a ponent es troba la Platja Gran, la Platja del Garbí i les cales anomenades, en conjunt, Platja de les Roques. Una de les seves platges de sorra, la del Garbí, ha estat guardonada amb la bandera blava de les platges d'Europa per la seva qualitat (disposa actualment de la Q de qualitat atorgada pel Instituto para la Calidad Turística Española, ICTE). L'aspecte visual de la sorra en les tres platges és bo (ACA, 2004). La dinàmica litoral, de moment no està afectada. Hi podria haver problemes si Santa Susanna desenvolupés un port esportiu.

En relació a la gestió dels recursos hídrics, el municipi de Calella presenta un dèficit d'aigua conseqüència de l'elevada pressió antròpica que experimenta. El volum de persones que acull el territori (entre residents i població flotant) pot arribar a les 40.000 persones a l'estiu, la qual cosa dona lloc a uns consums molt elevats. Els aqüífers, al seu torn, presenten problemes per contaminació o una elevada salinitat conseqüència de la intrusió salina, fet que repercuteix directament sobre els conreus del terme municipal.

El municipi no compta amb cap depuradora d'aigües (actualment se sotmeten a un pretractament) tot i

que preveu acollir-se a l'EDAR de l'Alt Maresme (en una localització encara per determinar), que recollirà i tractarà les aigües residuals dels municipis de la zona. La qualitat físico-química de les aigües costaneres és molt bona i la qualitat biològica és bona (ACA, 2005). Aquest equipament és de capital importància perquè la qualitat de l'aigua és molt dolenta. Hi ha hagut ja algunes denúncies de turistes.

Pel que fa a la gestió de residus municipal, destacar que s'ha implantat al municipi un sistema de recollida selectiva de les diferents fraccions (vidre, paper/cartró, envasos i orgànica).

CULTURA

El nucli antic de Calella es concentra al voltant de l'església arxiprestal de Santa Maria i Sant Nicolau d'estil neoclàssic que conserva el portal barroc de l'antic edifici. Edificis pròxims són exemples del patrimoni cultural del municipi: la Casa dels Salvador (segle XIV) i la Casa Sivilla (segle XVI); la capella de Sant Quirze i Santa Julita i el Far que, construït el 1859, s'ha convertit en un símbol de la ciutat junt amb les Torretes, de telegrafia òptica, construïdes els anys 1849 i 1850.

L'oferta festiva de Calella és abundant i variada. Entre les fites més interessants cal destacar: l'aplec de la Sardana organitzat per l'Agrupació Sardanista de Calella que se celebra el primer cap de setmana de juny; la fira de Calella i l'Alt Maresme que se celebra pels volts de 23 de setembre; la setmana de la Imatge en Moviment que concentra el Certamen Estatal de vídeo i el festival d'imatge Festlimg que aplega diferents concursos de fotografia, curtmetratges i cinema 9'5.

En quant a iniciatives de gestió i promoció del patrimoni cultural, destacar que el municipi compta amb el Museu- Arxiu Municipal (on es conserven objectes i documents relacionats amb la història de la ciutat), El Mujal (un butlletí, d'aparició trimestral, d'informació i difusió dels fons i activitats del Museu de Calella) i la digitalització de l'arxiu fotogràfic de 966 negatius en plaques de vidre i 813 negatius en diapositiva. En general, el terme municipal de Calella presenta una important oferta d'oci i serveis lúdics, tan culturals com esportius, sense oblidar el fort pes de la cultura autòctona amb festes d'arrels catalanes i marineres. Tot i així, pel que fa als equipaments culturals del municipi, es detecten com a mancances una sala d'exposicions i un centre cívic.

CALELLA I PINEDA

Per bé que és complex mancomunar serveis i equipaments, existeixen diversos àmbits de cooperació:

- Coordinació dels POUM respectius
- Zona industrial de Pineda –en crisi-
- Escola de Pineda és usada per residents a Calella
- El Carnaval és conjunt
- Línia de Bus compartida fins l'Hospital de Calella
- Opció per al turisme familiar. Pineda ja no deixa obrir noves discoteques
- Gestió conjunta de l'urbanització del Montnegre

2. REPTES I PROJECTES DE FUTUR

OCUPACIÓ DEL SÒL

. **Proposta del POUM de creixement equilibrat.** El Pla proposa una previsió de creixement equilibrat que permeti indistintament la ubicació d'usos residencials i hotelers, amb l'objectiu de possibilitar l'augment de la població estable de primera residència. El planejament estableix un creixement moderat de la població i del nombre d'habitatges.

. **Treballar en l'ordenament del paisatge urbà.** Davant la clara mancança d'ordenances relatives al paisatge urbà i l'antiguitat de l'actualment vigent, es preveu treballar en aquest sentit.

. **Trasllat de la indústria petita.** Aquesta està actualment ubicada en el centre urbà i es preveu traslladar-la al polígon, en el qual encara existeix sòl disponible.

INFRAESTRUCTURES I MOBILITAT

. **Millores en l'autopista C-32 al pas pel municipi.** Es preveu l'obertura de dues sortides a l'autopista o la seva gratuïtat en el tram d'afecció de Calella. Es considera que la sortida de l'autopista és problemàtica, impermeable i no facilita la mobilitat dins del municipi. L'autopista C-32 hauria de permetre resoldre els aspectes negatius del pas de la carretera N-II pel centre de la població, i juntament amb el disseny d'una nova xarxa viària bàsica, alliberar-la de part del trànsit. És necessari que l'autopista esdevingui més permeable, tingui un major nombre d'accessos i doni un major servei com a distribuïdor

de trànsit a tot el llarg del seu recorregut.

. **Proposta d'una nova xarxa viària bàsica pel municipi.** El POUM preveu habilitar un nou accés, que sortint de l'actual accés a l'autopista permeti accedir directament a l'àrea hotelera a través de la riera de Capaspre que s'ha de reconvertir en un nou eix central de la ciutat. Aquest nou eix urbà, concebut com una rambla urbana, haurà d'assolir funcions d'eix cívic sobre el qual gravitin els nous creixements. Aquesta nova xarxa viària bàsica hauria de donar l'impuls definitiu per a la realització dels sectors industrials i de l'extensió urbana al voltant de la riera Capaspre.

. **Redefinició de la N-II com a via per a la ciutat.** És necessari buscar altres alternatives viàries a la distribució del tràfic d'accés als diferents sectors urbans, i incorporar, en la mesura que sigui possible, un disseny de la N-II més adequat a l'estructura urbana i funcional de la ciutat, i que augmenti la seguretat.

. **Modificacions en el traçat ferroviari.** Es preveu el desplaçament i soterrament de la via fèrria a l'interior del nucli urbà i la creació de noves estacions. La configuració del nou eix viari esmentat, juntament amb la remodelació del front de mar, a partir de la supressió de la via del ferrocarril, poden esdevenir les operacions urbanístiques més importants, i sobre elles es recolzarà l'evolució futura i la transformació urbana de la ciutat.

. **Millores en el passeig marítim.** A més de la ja existent millora del passeig de la Platja d'en Garbí, es preveu també la reforma estètica i d'usos del passeig marítim entre les rieres de Capaspre i els Frares.

GESTIÓ AMBIENTAL DEL LITORAL

. **Millorar la gestió de l'aigua.** Es pretén buscar solucions que garanteixin un millor aprofitament i una més bona gestió de l'aigua, així com també una reducció del consum, davant dels dèficits greus i puntuals que presenta el municipi, sobretot en èpoques d'estiu i amb una aflluència de turistes important.

. **Declaració de noves zones verdes.** El POUM preveu crear nous espais públics de passeig i millorar els que ja existeixen, desenvolupant una anella verda urbana per connectar físicament el Parc Dalmau amb el sector de Torretes.

. **Conservar i restaurar els espais lliures.** Aquells que actuen com a connectors ecològics i paisatgístics, i especialment els que connecten el Parc natural del Montnegre-Corredor amb el mar, la riera de Capaspre i el torrent d'en Comes.

. **Rehabilitar la façana litoral.** Es preveu rehabilitar l'espai amb criteris paisatgístics, tot establint itineraris de passeig i desenvolupant un Pla d'usos de la platja que ordenarà l'espai.

CULTURA

. **Potenciar les iniciatives innovadores.** De cara al futur, els projectes i les iniciatives culturals més innovadores del municipi són la construcció d'una nova Biblioteca i l'Àrticum que, gestionat des de la regidoria de Turisme, vol esdevenir un Festival Internacional de Folklore i Arts Tradicionals de la Mediterrània que se celebri cada dos anys.